

DZIENNIK USTAW

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Warszawa, dnia 6 lipca 1962 r.

Nr 39

TRESC:
Poz.:

USTAWY:

169	— z dnia 29 czerwca 1962 r. zmieniająca dekret o wymianie gruntów	329
170	— z dnia 29 czerwca 1962 r. o zmianie Prawa lokalowego	331
171	— z dnia 29 czerwca 1962 r. o zmianie ustawy o wyłączeniu spod publicznej gospodarki lokalami domów jednorodzinnych oraz lokali w domach spółdzielni mieszkaniowych	334
172	— z dnia 29 czerwca 1962 r. o zmianie przepisów o paszportach	335
173	— z dnia 29 czerwca 1962 r. — Prawo probiercze	335

169

USTAWA

z dnia 29 czerwca 1962 r.

zmieniająca dekret o wymianie gruntów.

Art. 1. W dekreście z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. z 1949 r. Nr 48, poz. 367 i z 1960 r. Nr 11, poz. 67) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) przepisy dekretu dzieli się na 3 rozdziały, a mianowicie:
  - a) rozdział 1 pod nazwą „Wymiana gruntów bez zabudowań”, obejmujący art. 1—4, 4a, 9, 11, 13, 15 i 15a,
  - b) rozdział 2 pod nazwą „Wymiana gruntów z zabudowaniami”, obejmujący art. 15b, 15c i 15d,
  - c) rozdział 3 pod nazwą „Przepisy końcowe”, obejmujący art. 16—18;

2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. 1. Grunty mogą być poddane wymianie w trybie niniejszego dekretu, gdy wymagają tego względy racjonalnej gospodarki rolnej lub leśnej, jak również w celu zapewnienia prawidłowej zabudowy.

2. Wyłączeniu od wymiany ulegają grunty zabudowane, o ile ich posiadacz nie wyrazi zgody na wymianę.”;

3) w art. 2 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W zamian za objęte wymianą lasy, sady, grunty leśne, ogrody, chmielniki i inne uprawy specjalne wydziela się użytki zamiennie o tym samym charakterze i możliwie tej samej jakości, a ewentualne różnice w wartości wyrównywa się w gotówce.

3. Gdy w zamian za użytki, o których mowa w ust. 2, nie ma możliwości wydzielenia użytków zamiennych o tym samym charakterze, wydziela się za grunt znajdujący się pod uprawą inny grunt zamienny, sumę zaś odpowiadającą wartości drzewostanów leśnych, drzew i krzewów owocowych oraz innych upraw specjalnych wypłaca się w gotówce.”;

4) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. W toku postępowania wymiennego mogą być zawierane ugody w sprawach dotyczących własności i posiadania gruntów, które po zatwierdzeniu przez właściwy do spraw rolnych

organ prezydium powiatowej rady narodowej mają moc ugód sądowych.”;

5) art. 5, 6, 7 i 8 skreśla się;

6) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Służebności gruntowe ciężące na gruntach poddanych wymianie znosi się z wyjątkiem tych, które zostaną uznane za niezbędne.

2. Inne obciążenia oraz ostrzeżenia wpisane do ksiąg wieczystych przenosi się z gruntów poddanych wymianie na grunty wydzielone w wyniku wymiany z uwzględnieniem pierwszeństwa stosownie do zasad prawa rzeczowego.

3. W przypadku wydzielenia gruntów grupie uczestników wymiany w sposób przewidziany w art. 4 obciążenia i ostrzeżenia wpisane do ksiąg wieczystych, obejmujących grunty, będące w posiadaniu członków tej grupy przed wymianą, przechodzą na udziały odpowiednich członków tej grupy w wydzielonej dla niej nieruchomości.”;

7) art. 10 skreśla się;

8) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Art. 11. Wszczęcie postępowania wymiennego następuje:

1) na wniosek przynajmniej połowy posiadaczy gruntów, które wymagają wymiany,

2) z urzędu, gdy zachodzi potrzeba wymiany gruntów:

a) w celu odpowiedniego ukształtowania gruntów należących do Państwa lub innych jednostek uspołecznionych.

b) przy podziale terenów budowlanych na obszarach wsi,

c) w związku z melioracją gruntów.”;

9) art. 12 skreśla się;

10) art. 13 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 13. 1. Do wydawania decyzji o wszczęciu postępowania wymiennego, ustaleniu stanu posiadania i szacunku gruntów poddanych wymianie, o zatwierdzeniu projektu wymiany oraz ustaleniu wysokości i terminów spłat należności określonych w art. 2 ust. 2 i 3 powołane są właściwe do spraw rolnych organy prezydiów powiatowych rad narodowych. Na terenach objętych ustawą z dnia 14 lipca 1961 r. o gospodarce terenami w miastach i osiedlach (Dz. U. Nr 32, poz. 159) decyzje te wydawane będą po uprzednim porozumieniu z właściwymi do spraw gospodarki komunalnej organami prezydiów rad narodowych.
2. W przypadku gdy wymiana ma objąć grunty położone na obszarze dwóch lub więcej powiatów, właściwy do spraw rolnych organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej wskaże, który organ prezydium powiatowej rady narodowej jest właściwy w sprawie.
3. W przypadku gdy wymiana ma objąć grunty położone na obszarze dwóch lub więcej województw, właściwym jest organ prezydium powiatowej rady narodowej wskazany przez Ministra Rolnictwa.
4. O decyzjach wymienionych w ust. 1 zawiadamia się uczestników wymiany w sposób przyjęty w danej miejscowości, a następnie ogłasza się je przez wywieszenie w lokalu prezydium gromadzkiej rady narodowej na okres 14 dni. Z chwilą upływu tego okresu decyzje uważa się za doręczone wszystkim uczestnikom wymiany.
5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do państwowych jednostek organizacyjnych uczestniczących w wymianie gruntów. Jednostkom tym decyzje wymienione w ust. 1 doręcza się w zwykłym trybie.”;

11) art. 14 skreśla się;

12) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. Ostateczna decyzja o zatwierdzeniu projektu wymiany stanowi tytuł do ujawnienia nowego stanu własności w księgach wieczystych.”;

13) po art. 15 dodaje się art. 15a, 15b, 15c i 15d w brzmieniu:

- „Art. 15a. 1. Na wniosek właściwego do spraw rolnych organu prezydium powiatowej rady narodowej właściwy sąd wpisuje do ksiąg wieczystych ostrzeżenie o wszczęciu postępowania wymiennego.
2. Ostateczna decyzja o wszczęciu postępowania wymiennego stanowi tytuł do wpisu ostrzeżenia.
3. Wpisanie ostrzeżenia ma ten skutek, że wszelkie późniejsze zmiany stanu uwidocznionego w księdze wieczystej tak co do własności, jak i obciążeń pozostaną bez wpływu na przebieg postępowania wymiennego, jak również, że zbywanie części nieruchomości może nastąpić tylko za zgodą właściwego do spraw rolnych organu prezydium powiatowej rady narodowej.
4. W stosunku do gruntów, które nie mają urzędzonej księgi wieczystej, ostateczną decyzję o wszczęciu postępowania wymiennego składa się do zbioru dokumentów ze skutkiem określonym w ust. 3.

5. Toczące się w sądach postępowania o zniesienie współwłasności lub dokonanie działów spadkowych przez podział nieruchomości w naturze oraz postępowania o ustanowienie służebności drogi koniecznej ulegają zawieszeniu do czasu ostatecznego zakończenia postępowania wymiennego.

Art. 15b. 1. Jeżeli zachodzi konieczność racjonalnego ukształtowania gruntów państwowych gospodarstw rolnych lub gruntów państwowych, które mają być włączone do takich gospodarstw, może być przeprowadzona wymiana nieruchomości z zabudowaniami nie stanowiącej własności Państwa na nieruchomość państwową z zabudowaniami nadającymi się do użytkowania.

2. Jeżeli wartość nieruchomości państwowej przekracza wartość nieruchomości nie stanowiącej własności Państwa więcej niż o 10% wartości nieruchomości pierwszej, wymiana może być dokonana tylko za zgodą właściciela nieruchomości drugiej.

3. Różnica wartości obu nieruchomości podlega wyrównaniu w gotówce. Jeżeli jednak wyższa jest wartość nieruchomości państwowej, różnica wartości podlega wyrównaniu tylko w części przekraczającej 10% wartości tej nieruchomości.

Art. 15c. 1. Decyzje o wymianie oraz ustaleniu wysokości i terminów spłat należności określonych w art. 15b ust. 2 wydaje właściwy do spraw rolnych organ prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Jeżeli nieruchomości podlegające wymianie położone są w różnych powiatach lub województwach, stosuje się odpowiednio art. 13 ust. 2 i 3.

Art. 15d. Przy wymianie nieruchomości określonych w art. 15b ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 9, 15 oraz 15a ust. 1 i 3—5.”;

14) dodaje się art. 16 w brzmieniu:

- „Art. 16. 1. Wymianę gruntów przeprowadza się na koszt Państwa.
2. Nabycie praw majątkowych stosownie do przepisów dekretu nie podlega podatkowi od nabycia praw majątkowych.
3. Pisma (podania, świadectwa), protokoły i dokumenty, sporządzone w związku z wymianą gruntów, wolne są od opłat skarbowych i sądowych.”;

15) art. 17 otrzymuje brzmienie:

„Art. 17. Minister Rolnictwa oraz Minister Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego określą w drodze rozporządzenia zasady i tryb przeprowadzania szacunku gruntów poddanych wymianie, zasady szacunku zabudowań i innych części składowych oraz zasady i tryb szacowania drzewostanów podlegających wymianie, jak również zasady spłat należności z tytułu różnicy wartości nieruchomości podlegających wymianie w myśl art. 15b.”;

16) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. Ilekroć w niniejszym dekrete jest mowa o prezydium powiatowej rady narodowej, należy przez to rozumieć również prezydium miejskiej rady narodowej w mieście stanowiącym powiat miejski oraz prezydium dzielnicowej rady narodowej w mieście wyłączonym z województwa.”

Art. 2. W ustawie z dnia 17 lutego 1960 r. o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych (Dz. U. Nr 11, poz. 67) skreśla się art. 9.

Art. 3. Minister Rolnictwa ogłosi w Dzienniku Ustaw jednolity tekst dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów

ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów i punktów.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

170

USTAWA

z dnia 29 czerwca 1962 r.

o zmianie Prawa lokalowego.

Art. 1. W ustawie z dnia 30 stycznia 1959 r. — Prawo lokalowe (Dz. U. Nr 10, poz. 59) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) w ust. 2 pkt 2 dodaje się na końcu zdanie:

„Lokale w tych budynkach mogą być jednak przydzielane na pomieszczenia zastępcze dla osób pozbawionych mieszkań wskutek klęski żywiołowej (huragań, powódź) lub pożaru (art. 60 ust. 3).”

b) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) lokale w budynkach położonych na terenie państwowych gospodarstw rolnych i leśnych oraz państwowych przedsiębiorstw (zakładów) mechanizacji rolnictwa, zajmowane przez osoby nie zatrudnione w resorcie rolnictwa lub w resorcie leśnictwa i przemysłu drzewnego, jednakże mają do nich zastosowanie przepisy o opróżnianiu mieszkań służbowych (art. 63 ust. 6) oraz o normach zaludnienia obowiązujących w mieszkaniach służbowych i kontroli wykorzystania tych mieszkań (art. 63 ust. 3).”

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Radzie Ministrów przysługują w stosunku do lokali wymienionych w ust. 3 pkt 1 uprawnienia przewidziane w art. 3.”

2) w art. 39 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Osoba zajmująca lokal może w ramach przysługującej jej powierzchni mieszkalnej oddać osobie trzeciej część zajmowanego lokalu w podnajem lub do bezpłatnego używania pod warunkiem, że nie nastąpi z tego powodu zagęszczenie zajmowanego lokalu poniżej najniższych obowiązujących norm zaludnienia.”

3) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. 1. Przydział pozostających w dyspozycji rad narodowych lokali mieszkalnych następuje na podstawie listy ustalonej przez prezydium rady narodowej miasta, osiedla lub gromady albo komisję powołaną w tym celu przez to prezydium; lista ta wskazuje osoby, które w określonym terminie powinny otrzymać przydział mieszkania. Przed ustaleniem listy przez prezydium rady narodowej lub przez komisję projekt listy powinien być na okres 2 tygodni podany do publicznej wiadomości w celu umożliwienia zgłoszenia do niego uwag lub zastrzeżeń.

2. Rada Ministrów może ustalać ogólne zasady polityki lokalowej. Zgodnie z tymi zasadami prezydium wojewódzkiej (miasta wyłączone-

go z województwa) rady narodowej ustala wytyczne w zakresie polityki lokalowej i sposobu jej realizacji na terenie województwa (miasta wyłączonego z województwa).

3. W liście, o której mowa w ust. 1, może nastąpić przed dokonaniem przydziału lokalu:

1) skreślenie osób, umieszczonych niezgodnie z ustalonymi przez Radę Ministrów zasadami polityki lokalowej,

2) przesunięcie terminu przydziału, jeżeli Rada Ministrów zdecydowała budowę w danej miejscowości zakładów związanych z rozwojem określonej gałęzi gospodarki narodowej i zachodzi konieczność zapewnienia w pierwszej kolejności mieszkań dla pracowników tych zakładów,

3) przesunięcie terminu przydziału, jeżeli zachodzi konieczność zapewnienia mieszkań osobom pozbawionym mieszkań wskutek klęsk żywiołowych (powódź, huragan) lub pożaru.

4. W przypadkach wymienionych w ust. 3 powołanym do przeprowadzenia zmian w liście jest prezydium rady narodowej, które powołało komisję, oraz prezydium rady narodowej wyższego stopnia.”

4) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Właściwy dla spraw lokalowych organ prezydium miejskiej, dzielnicowej miasta wyłączonego z województwa, gromadzkiej rady narodowej lub rady narodowej osiedla dokonuje przydziałów wymienionych w art. 43 ust. 1 oraz orzeka w innych sprawach lokalowych.

2. W miastach podzielonych na dzielnice, lecz nie wyłączonych z województwa, prezydium miejskiej rady narodowej może przekazać czynności wymienione w ust. 1 właściwemu organowi prezydium dzielnicowej rady narodowej.”

5) art. 44 i 45 otrzymują brzmienie:

„Art. 44. 1. Odwołania od decyzji organów dla spraw lokalowych prezydiów rad narodowych rozpatruje:

1) w stosunku do decyzji organów dla spraw lokalowych prezydiów rad narodowych gromad, osiedli i miast nie stanowiących powiatów miejskich — powiatowa komisja lokalowa,